
GN 1:26-27 : DIE DRIE-ENIGHEID VAN GOD [1]

No. E216

Die openbaring oor God as die Drie-enige is gewis een van die diepste geheimenisse in die Bybel. Wie kan begin om dit te deurgrond?

Uit die aard van die saak kan ons net soveel weet oor die wese van God as wat Hy self aan ons bekend maak. En miskien meer as enigiets anders, is God se drie-enigheid 'n openbaringswaarheid wat geheel en al buite die bereik van menslike denke of ervaring lê. Wanneer ons dus met hierdie onderwerp besig is, is daar geen ruimte vir verbeeldingsvlugte nie. Nederig en gelowig moet ons streng bly by die Bybelse openbaring en niks daarvan afwyk nie.

Definisie

- ☐ Só openbaar God Homself aan ons:

God is een wese, wat vir ewig bestaan as drie Persone.¹ Hierdie drie Persone – die Vader, die Seun en die Heilige Gees – is, enersyds, nie drie afsonderlike gode nie, maar ook, andersyds, nie bloot drie gestaltes of manifestasies van die een God nie. Wesensmatig is God enkelvoudig; persoonsmatig is Hy drievoudig.

- ☐ Die Bybel lei ons om ten minste die volgende drie stellings oor God se drie-enigheid te maak:

- Eerstens, die enige en lewende God is vir ewig onveranderlik en onverdeelbaar één.

- Tweedens, die Vader, die Seun en die

1. Die klassieke Latynse definisie is: *una substantia tres personae*.

Heilige Gees is onderskeie persone.

- Derdens, die Vader, die Seun en die Heilige Gees is elkeen ten volle en gelykwaardig God.

'n Aantal opmerkings

- ☐ Aangesien God se drie-enigheid fundamenteel is in al Sy handele, beheers dit feitlik alle ander leerstukke van die Christelike geloof - veral met betrekking tot Christus en die Heilige Gees.

- ☐ Hierdie waarheid is een van dié kentrekke van die Christelike geloof. Daar is monoteïstiese godsdienste, en daar is talle politeïstiese gelowe, maar nie een glo in 'n drie-enige God nie.

- ☐ Die feit dat daar drie Persone in die Godheid is, beteken dat Hy nie 'n onpersoonlike, emosielose of eensame wese is nie. Talle van Sy verhoudingsattribute sou kon oopblom, al sou Hy niks of niemand buite homself geskape het nie. Trouens, so was dit in die ewigheid voor die skepping - daar was onderlinge liefde, gemeenskap, respek, vertroue en vreugde tussen die drie persone van die Drie-eenheid.

- ☐ Hoewel die drie-eenheid van God 'n onmiskenbare openbaring oor die volle spektrum van die Bybel is, moet ons verstaan dat dit nie in eksplisiete terme in die Skrif geopenbaar word nie. Dit word voorveronderstel en nie definisie-matig as 'n stel proposisies vir ons gegee nie. Nee, die openbaring is fragmentaries en subtiel as 't ware regdeur die Woord gestrooi, en dit word algaande duideliker soos die Skrifopenbaring vorder.

- ☐ Omdat hierdie geopenbaarde waarheid nie ooreenstem met enigiets wat ons in hierdie lewe ervaar nie, is dit nie net moeilik om te verstaan nie, maar dis ook uiters moeilik om dit onder woorde te bring. In die proses moes nuwe woorde as 't ware geskep word.

Die Ou Testament: in skemer gehul

- ☐ Die openbaring oor God se drie-enigheid blom eers oop in die Nuwe Testament. Maar dit beteken nie dat Ou Testamentiese gelowiges niks daarvan geweet het nie. Die Ou Testament het trouens talle subtiële sinspelings daarop, maar die Nuwe Testament moes dit kom uitlig en belig.

Benjamin Warfield illustreer dit só: Dis soos 'n skatkamer wat in sterk skemerte gehul is. Sonder goeie lig kan jy nie behoorlik agterkom wat aangaan nie. As iemand egter 'n helder lig in die vertrek inbring, word die ryke inhoud daarvan eensklaps duidelik. Die lig voeg niks by dit wat nog altyd daar was nie; dit maak dit bloot sigbaar.

Die Nuwe Verbond was so 'n lig.

Ou Testamentiese sinspelings

- ☐ Die Godsnaam, *Elohim*, wat ons met "God" vertaal en wat reeds in Gen 1:1 aantref word en daarna meer as 2500 keer in die Ou Testament voorkom, is 'n meervoudsvorm. Streng gesproke sou mens dit met "Gode" moes vertaal.

Dit word egter altyd saam met werkwoorde in die enkelvoud gebruik, wat daarop dui dat die Skrif wil hê ons moet dit as "God" lees.

- ☐ Gn 1:26-27 is insiggewend. Eers word voornaamwoorde in die meervoud gebruik: "Toe het God (Hb. *Elohim*) gesê: kom *ons* maak die mens as *ons* verteenwoordiger, *ons* beeld ..." Onmiddelik daarna word die enkelvoud dan weer gebruik: "God het die mens geskep as sy verteenwoordiger, as beeld van God het *Hy* die mens geskep, man en vrou het *Hy* hulle geskep. Vergelyk ook Gn 3:22; 11:7; Jes 6:8.

- ☐ In 'n aantal Ou Testamentiese uitsprake word selfstandige naamwoorde in die meervoud gebruik om na God te verwys.

- Ps 149:2: "Laat Israel hom verheug in sy

Maker (lett. *Makers*), laat die volk van Sion jubel oor die Here hulle koning."

- Pred 12:1: Dink aan jou Skepper (lett. *Skeppers*) in jou jong dae ..."

- Jes 54:5: "Want jou Maker (lett. *Makers*) is jou Man (lett. *Mans*); HERE van die leërskaars is sy Naam ..." (OAV).

□ In die Ou Testament is daar verskeie plekke waar een persoon "God" of "Here" genoem word, terwyl Hy onderskei word van 'n ander persoon van wie óók gesê word dat Hy God is.

- Ps 45:7-8: "U troon, o God, is vir ewig en altyd; die septer van u koninkryk is 'n regverdige septer. U het geregtigheid lief en haat goddeloosheid. Daarom het, o God, u God U gesalf met reugdeolie bo u metgeselle" (OAV).

Hier is dus twee persone wat beide "God" (Hb. *Elohim*, meervoud) genoem word, en wat van hulle gesê word, het vir seker nie op 'n mens betrekking nie. Dit hoef ons dus nie te verbaas dat die Hebreërskrywer hierdie uitspraak op God die Seun van toepassing maak nie: "Maar van die Seun sê Hy (dit is God die Vader): 'U troon, o God, staan vir ewig vas, met u koninklike septer laat U reg geskied'" (Hb 1:8, OAV).

- Vergelyk ook Ps 110:1, 4 (OAV). Hierdie verse word onmiskenbaar deur die Nuwe Testament op Christus van toepassing gemaak (Mt 22:41-46; Hb 5:6, 10; 6:20; 7:17, 21). Daar is nog talle sulke Ou Testamentiese voorbeelde.

□ Nog 'n duidelike Ou Testamentiese sinspeling op die drie-eenheid van God kom na vore in die geheimnisvolle figuur van die "Engel van die Here" (Hb. *Malak Jahweh*). Op talle plekke in die Ou Testament word Hy onmiskenbaar as God geïdentifiseer, maar tog ook van God onderskei (Gn 16:7-13; 22:11-12; 32:24-30 en Hos 12:4-5; Gn 48:15-16; Eks 3).

- Tydens Moses se roeping in Eks 3 verskyn die *Malak Jahweh* aan Moses in 'n brandende bos (2), maar in die daaropvolgende gesprek met Moses vind ons dat dit *Jahweh* is wat Sy verbondsnaam, "*Ek is wat Ek is*", aan Moses bekendmaak.

Daar is talle soortgelyke voorbeelde. Byvoorbeeld, Gn 16:7-13; 22:11-12; 32:24-30; 48:15-16 ens.

□ In die Ou Testament is daar etlike uitsprake waarin die Messias as Goddelike gestuurde Homself onderskei van die Here én die Heilige Gees.

- Jes 48:12-22: Een wat die hemel en die aarde geskape het, sê: "Luister na My, Jakob, luister, Israel, vir wie Ek geroep het: Ek is die Here, Ek is die eerste, en Ek is die laaste. Met my eie hand het Ek die aarde se fundamente gelê, deur my mag het Ek die hemelkoepel oopgesprei: Ek het hulle te voorskyn geroep en hulle het tot stand gekom (12-13) ... En nou, die *Here God* het my en sy *Gees* gestuur (16).

- Jes 61:1-2: "Die *Gees* van die *Here my God* (Hb. *Adonai Jahweh*) het oor my gekom; die Here (Hb. *Jahweh*) het my gesalf om 'n blye boodskap te bring aan die mense in nood, Hy het my gestuur om dié wat moedeloos is, op te beur, om vir die gevanges vrylating aan te kondig, vryheid vir dié wat opgesluit is ..."

En in Lk 4:18-19 maak die Here Jesus hierdie verse op Homself van toepassing.

□ Die profeet praat in Jes 63:9-10 van die Here, van Sy Engel, en van Sy Heilige Gees as drie aparte Persone: "In al hulle benoudheid was Hy (volgens v.7, *Jahweh*) benoud, en die *Engel van sy aangesig* (die *Malak Jahweh*?) het hulle verlos; deur sy liefde en deur sy medelyde het Hy hulle verlos; en Hy het hulle opgehef en hulle gedra, al die dae van die ou tyd. Maar hulle was wederstrewig en het sy *Heilige Gees* bedroef; daarom het Hy vir hulle in 'n vyand verander ..." (OAV; vgl. ook NIV).

Wat sê dit vir ons?

□ Hoe sal ons op God se drie-enigheid reageer? Só verhewe is die lewende God, só ver is wie en wat Hy is buite ons ervaringsveld, dat mens Hom in respons op Sy selfopenbaring as die Drie-enige net kan aanbid. En wat sê jy dan as jy Hom aanbid? Jy kan maar net terug eggo wat Hy reeds vir jou gesê het. As jy meer probeer sê, verval jy amper onvermydelik in onheilige spekulasie. En daarom sal mens voor Sy drie-enigheid dikwels net swyg, in stille verwondering.

Maar presies dit is die eerste praktiese implikasie van hierdie Skrifwaarheid waarna ons kyk. Nooit kan ons met iets méér verhewe besig wees as aanbidding nie. Dis ten diepste waarvoor ons geskape is. Dis ten diepste waarvoor ons gered is. Dis ten diepste waarvoor ons die ewige lewe ontvang het.

Peins dikwels oor hierdie dinge. Aanbid dan: *una substantia tres personae*. En as die woorde in jou keel stol - swyg dan voor Hom, en buig laag. Dikwels is dit die heel hoogste aanbidding.

Nico van der Walt

* Nico v/d Walt onderskryf die historiese, internasionale en reformatoriese 1689 Baptistebelydenis, asook die Belydenis van Sola 5, 'n assosiasie van Godgesentreerde evangeliese gelowiges in Suider-Afrika.

* Subskripsies, adresveranderings, kansellaries en korrespondensie: Posbus 2120, Mosselbaai, 6500;

E: nico.vanderwalt@reformed.org.za Tel. 044 6966526; 082 8489396.

* Blogs: www.e-preke.blogspot.com (met skakels na nóg 4 blogs)

* Weekliks word 'n preek soos hierdie wêreldwyd per e-pos gestuur aan mense wat dit persoonlik aangevra het.

* Geen kopiereg. Dupliseer gerus. Of stuur elektronies verder.

* Preekopnames: E: info@nunide.org.za ; T: 012-808 3906